

UVOD

U savremenom svetu smatra se da su dva najznačajnija procesa globalizacija i tranzicija. Globalizacija je proces privrednog, socijalnog, kulturnog i političkog delovanja koje prevazilazi granice nacionalnih država. To je proces koji menja na globalnom nivou ustaljene političke, ekonomske, socijalne i kulturne odnose. Osnovna obeležja savremenog procesa globalizacije su: tehničko-informatička revolucija, globalna ekonomija, globalna kultura i transnacionalni politički režimi. Ima mnogo pristalica i protivnika globalizacije, koju pokrecu multinacionalni interesi pri čemu se smanjuju mogućnosti i značaj nacionalnih država. Pojam tranzicija koristi se da označi prelaz iz jednog u drugi sistem. Sva društva u savremenom svetu nalaze se u procesu tranzicije. U bivšim socijalističkim zemljama Istočne Evrope postojali su društveno ekonomski sistemi koji su imali razne oblike državne i društvene svojine učešćem radnika u upravljanju. U njima nije postojao politički pluralizam. Ovaj model društvenog razvoja bio je u suprotnosti sa modelom kapitalističkog razvoja. Isticao je ukidanje eksploatacije čoveka od čoveka, veću ekonomsku ravnopravnost svih članova društva, besplatno obrazovanje i zdravstvenu zaštitu svih građana, socijalno obezbedjenje siromašnih. U drugoj polovini osamdesetih godina intenzivno su se kritički razmatrali društveno-ekonomski odnosi u Istočno Evropskim zemljama. Kritike su bile: 1. neefikasnost društvene svojine i način upravljanja razvojem koji se na njoj zasniva, 2. nizak životni standard stanovništva, 3. lična prava i slobode građana, 4. postojanja partiske države koja nije izraz demokratskih odnosa u društvu. Najpre se zahtevala reforma socijalizma a kasnije se težilo ubrzanom ukidanju socijalističkih društvenih odnosa. Ovaj proces promena nazvan je tranzicija, cilj privatizacije je zamena društvene svojine privatnom svojinom.

1

Pored toga, tranzicija treba da dovede do: 1. uspostavljanja privatne svojine, 2. formiranja tržišne privrede, 3. afirmacije privatnog preduzetništva, 4. prevazilaženja krize ispoljene u niskom životnom standardu, 5. nepostojanja demokratskih odnosa u jednopartijskom sistemu. Tranzicija je trebala da dovede do višeg kvaliteta života, unapređivanjem uslova za rad. Medjutim, u zemljama tranzicije nije došlo do porasta proizvodnje i životnog standarda. Došlo je do pada proizvodnje, brzog socijalnog raslojavanja, porasta nezaposlenosti, pada životnog standarda većine stanovništva i porasta asocijalnog ponašanja (kriminala). Istraživanja pokazuju da je tranzicija doprinela porastu haotičnosti, nestabilnosti, neizvesnosti, nezaposlenosti, koje svakako imaju negativan uticaj na ljude i njihovo zdravlje. Narušavanje integriteta čoveka u radnoj sredini nastaje u tehnološkim katastrofama kao "Civilizacijski rizik". "Postsocijalistička društva na Balkanu nalaze se razapeta između procesa retradicionalizacije i modernizacije, između prošlosti i budućnosti. Ona treba da uz očuvanje vlastitog kulturnog identiteta i integriteta, osloncem na naučna istraživanja i pozitivna iskustva u Evropi i svetu, izgrade svoju strategiju tranzicije i imaju aktivan odnos prema procesu globalizacije - kao putu sopstvenog uključivanja u međunarodnu podelu rada i tokove regionalne, evropske i svetske integracije. Bez toga, ona će biti osudjena na stagnaciju i dalja razaranja vlastitih potencijala".

2

1. BEZBEDNOST NA RADU I OBLICI NARUŠAVANJA INTEGRITETA ČOVEKA

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com